

I

(Teisėkūros procedūra priimami aktai)

DIREKTYVOS

TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2016/1164

2016 m. liepos 12 d.

kuria nustatomos kovos su mokesčių vengimo praktika, tiesiogiai veikiančia vidaus rinkos veikimą, taisyklės

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 115 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) dabartiniai politiniai prioritetai tarptautinio apmokestinimo srityje rodo poreikį užtikrinti, kad mokesčiai būtų mokami ten, kur gaunamas pelnas ir sukuriama vertė. Todėl būtina atkurti pasitikėjimą mokesčių sistemų teisingumu ir leisti Vyriausybėms veiksmingai naudotis savo mokesčių suverenumu. Šie nauji politiniai tikslai buvo perkelti į rekomendacijas dėl konkrečių veiksmų Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) iniciatyvoje, skirtoje kovai su mokesčių bazės erozija ir pelno perkėlimu (BEPS). Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino šį darbą 2013 m. kovo 13–14 d. ir 2013 m. gruodžio 19–20 d. išvadose. Reaguodama į teisingesnio apmokestinimo poreikį, 2015 m. birželio 17 d. komunikate Komisija pateikė Teisingo ir veiksmingo pelno apmokestinimo Europos Sąjungoje veiksmų planą;
- (2) 2015 m. spalio 5 d. buvo viešai paskelbtos galutinės ataskaitos dėl 15 EBPO kovos su BEPS veiksmų punktų. 2015 m. gruodžio 8 d. išvadose Taryba palankiai įvertino šį darbą. Tarybos išvadose pabrėžiama, kad reikia rasti bendrus, bet lanksčius ES lygmens sprendimus, suderinamus su EBPO BEPS išvadomis. Be to, išvadose remiamas veiksmingas ir spartus kovos su BEPS priemonių suderintas įgyvendinimas ES lygmeniu ir nurodoma, kad įgyvendinant EBPO BEPS išvadas ES lygmeniu pirmenybė atitinkamais atvejais turėtų būti teikiama ES direktyvoms. Geram vidaus rinkos veikimui būtina, kad valstybės narės bent įvykdytų savo įsipareigojimus pagal BEPS ir apskritai imtųsi veiksmų, atgrasančių nuo mokesčių vengimo praktikos, ir pakankamai nuosekliai bei

⁽¹⁾ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

⁽²⁾ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

koordinuotai užtikrintų teisingą ir veiksmingą apmokestinimą Sąjungoje. Siekiant gerinti vidaus rinkos veikimą ir maksimaliai padidinti teigiamą kovai su BEPS skirtos iniciatyvos poveikį, rinkoje, kurioje šalių ekonomika yra labai integruota, reikalingi bendri strateginiai metodai ir koordinuoti veiksmai. Be to, tik bendra sistema galėtų padėti išvengti rinkos susiskaidymo ir pašalinti šiuo metu egzistuojančius neatitikimus ir rinkos iškraipymus. Galiausiai nacionalinės įgyvendinimo priemonės, atitinkančios bendrą visoje Sąjungoje taikomą politiką, suteiktų mokesčių mokėtojams teisinio tikrumo, nes tos priemonės atitiktų Sąjungos teisę;

- (3) būtina nustatyti taisykles siekiant sustiprinti vidutinį apsaugos nuo agresyvaus mokesčių planavimo lygį vidaus rinkoje. Kadangi šios taisyklės turėtų būti tinkamos 28 atskiroms pelno mokesčio sistemoms, reikėtų apsiriboti bendromis nuostatomis, o įgyvendinimas turėtų būti paliktas valstybėms narėms, nes jos turi daugiau galimybių nustatyti konkrečius šių taisyklių elementus taip, kad jie geriausiai tiktų jų pelno mokesčio sistemoms. Ši tikslą būtų galima pasiekti sukūrus minimalų nacionalinių pelno mokesčio sistemų apsaugos nuo mokesčių vengimo praktikos lygį visoje Sąjungoje. Todėl būtina koordinuoti valstybių narių veiksmus įgyvendinant 15 EBPO kovos su BEPS veiksmų punktų nuostatas, kad būtų padidintas visos vidaus rinkos veiksmingumas, kovojant su mokesčių vengimo praktika. Todėl būtina nustatyti bendrą minimalų vidaus rinkos apsaugos lygį tam tikrose srityse;
- (4) būtina nustatyti taisykles, taikytinas visiems mokesčių mokėtojams, kuriems taikomas pelno mokestis valstybėje narėje. Atsižvelgiant į tai, kad dėl to reikėtų apimti platesnį nacionalinių mokesčių spektrą, nepageidautina į šios direktyvos taikymo sritį įtraukti tokio tipo subjektus, kuriems nėra taikomas pelno mokestis valstybėje narėje; visų pirma tai yra skaidrūs subjektai. Šios taisyklės taip pat turėtų būti taikomos tų pelno mokesčio mokėtojų nuolatinėms buveinėms, kurie gali būti įsikūrę kitoje (-se) valstybėje (-se) narėje (-se). Pelno mokesčio mokėtojai gali būti rezidentai mokesčių tikslais valstybėje narėje arba būti įsteigti pagal valstybės narės įstatymus. Tos taisyklės taip pat turėtų būti taikomos subjektų, kurie yra rezidentai mokesčių tikslais trečiojoje valstybėje, nuolatinėms buveinėms, jei jos yra įsikūrusios vienoje ar daugiau valstybių narių;
- (5) būtina nustatyti taisykles, skirtas kovai su mokesčių bazės erozija vidaus rinkoje ir pelno perkėlimu iš vidaus rinkos. Šiam tikslui pasiekti reikalingos taisyklės šiose srityse: palūkanų atskaitymo ribojimo, perkėlimo apmokestinimo, bendros kovos su mokestiniu piktnaudžiavimu taisyklės, kontroliuojamųjų užsienio bendrovių taisyklių ir taisyklių, skirtų šalių mokestinės tvarkos neatitikimų problemai spręsti. Kai šių taisyklių taikymas lemia dvigubą apmokestinimą, mokesčių mokėtojams turėtų būti suteikta lengvata atskaitant kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, priklausomai nuo atvejo, sumokėtus mokesčius. Taigi taisyklėmis turėtų būti ne tik siekiama kovoti su mokesčių vengimo praktika, bet ir siekiama nesukurti kitų rinkos kliūčių, pavyzdžiui, dvigubo apmokestinimo;
- (6) siekdamas sumažinti savo mokestinius išpareigojimus visame pasaulyje, bendrovių grupės vis dažniau imasi BEPS veiksmų, mokėdamos išpūstas palūkanas. Palūkanų ribojimo taisyklė yra būtina tam, kad atgrasytų nuo tokios praktikos apribojant mokesčių mokėtojų viršijančių skolinimosi sąnaudų atskaitymą. Todėl būtina nustatyti atskaitymo santykį, kuris būtų taikomas mokesčių mokėtojo apmokestinamosioms pajamoms prieš palūkanų mokėjimą, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA). Valstybės narės galėtų sumažinti šį santykį arba nustatyti laiko apribojimus, arba apriboti neapmokestinamų skolinimosi sąnaudų sumą, kuri gali būti perkelta į ankstesnius ar vėlesnius laikotarpius, kad būtų užtikrintas aukštesnis apsaugos lygis. Atsižvelgiant į tai, kad tikslas yra nustatyti minimalius standartus, valstybės narės turėtų galėti priimti alternatyvią priemonę, susijusią su mokesčių mokėtojo pajamomis prieš palūkanų mokėjimą ir mokesčius (EBIT) ir nustatytą tokiu būdu, kad ji būtų lygiavertė EBITDA grindžiamai normai. Valstybės narės kartu su šioje direktyvoje numatyta palūkanų ribojimo taisykle taip pat galėtų naudoti tikslines taisykles, skirta kovai su skolos finansavimu įmonių grupės viduje, visų pirma kapitalo nepakankamumo taisyklėmis. Neapmokestinamosios pajamos neturėtų būti įskaitytos į atskaitomas skolinimosi sąnaudas. Taip yra todėl, kad nustatant, kiek daugiausia palūkanų gali būti atskaityta, turėtų būti atsižvelgiama tik į apmokestinamąsias pajamas;
- (7) kai mokesčių mokėtojas priklauso įmonių grupei, kuri teikia teisės aktais nustatytas konsoliduotąsias ataskaitas, suteikiant mokesčių mokėtojams teisę atskaityti didesnes viršijančių skolinimosi sąnaudų sumas, gali būti atsižvelgta į visos grupės išskolinimą pasaulio mastu. Taip pat gali būti tikslinga nustatyti taisykles dėl su nuosavu kapitalu susijusios netaikymo nuostatos tuo atveju, kai palūkanų ribojimo taisyklė netaikoma, jei bendrovė gali įrodyti, kad jos nuosavo kapitalo ir viso turto santykis yra iš esmės lygus atitinkamam grupės santykiui arba už jį didesnis. Palūkanų ribojimo taisyklė turėtų būti taikoma mokesčių mokėtojo viršijančioms

skolinimosi sąnaudoms nepriklausomai nuo to, ar sąnaudos susijusios su skola, įgyta šalies viduje, kitoje Sąjungos valstybėje ar trečiojoje valstybėje, taip pat nuo to, ar jos susijusios su trečiosiomis šalimis, susijusiomis įmonėmis ar atsirado grupės viduje. Jeigu į grupę įeina daugiau nei vienas toje pačioje valstybėje narėje esantis subjektas, valstybė narė, taikydamą taisyklę, kuriomis ribojamas palūkanų atskaitymas, gali vertinti bendrą visų grupės subjektų padėtį toje pačioje valstybėje, įskaitant atskiro subjekto apmokestinimo sistemą, kad būtų sudarytos galimybės perkelti pelną arba palūkanų pajėgumą tarp subjektų grupės viduje;

- (8) siekiant sumažinti su taisyklėmis susijusių administracinę ir jų laikymosi našta pernelyg nesumažinant jų poveikio mokesčiams, gali būti tikslinga numatyti apsaugos taisyklę, kad gryniosios palūkanos visada būtų atskaitomos iki nustatytos sumos, kai dėl to atskaitoma suma yra didesnė negu EBITDA grindžiamas santykis. Valstybės narės galėtų sumažinti nustatytą piniginę ribą, kad užtikrintų aukštesnį savo nacionalinės mokesčio bazės apsaugos lygį. BEPS iš esmės susidaro, kai tarp susijusių įmonių mokamos išpūstos palūkanos, todėl yra tinkama ir būtina sudaryti galimybes į palūkanų ribojimo taisyklės taikymo sritį neįtraukti atskirų subjektų atsižvelgiant į ribotą mokesčių vengimo riziką. Siekiant, kad perėjimas prie naujosios palūkanų ribojimo taisyklės būtų sklandesnis, valstybės narės galėtų numatyti nuostatą dėl įgytų teisių išsaugojimo, kuri būtų taikoma esamoms paskoloms tiek, kiek jų sąlygos vėliau nėra pakeičiamos, t. y. vėlesnio keitimo atveju nuostata dėl įgytų teisių išsaugojimo nebūtų taikoma padidėjusiai paskolos sumai ar trukmei, o būtų taikoma tik pirminėms paskolos sąlygoms. Nedarant poveikio valstybės pagalbos taisyklėms, valstybės narės taip pat galėtų neįtraukti viršijančių skolinimosi sąnaudų, susijusių su paskolomis, kurios naudojamos ilgalaikiams viešosios infrastruktūros projektams finansuoti, atsižvelgiant į tai, kad tokios finansavimo priemonės kelia nedidelę BEPS riziką arba visai jos nekalia. Šiame kontekste valstybės narės turėtų tinkamai įrodyti, kad viešosios infrastruktūros projektų finansavimo priemonės pasižymi ypatingomis savybėmis, dėl kurių toks jų traktavimas kitų finansavimo priemonių, kurioms taikoma ribojimo taisyklė, atžvilgiu yra pagrįstas;
- (9) nors visuotinai pripažinta, kad finansų įmonėms, t. y. finansų įstaigoms ir draudimo įmonėms, irgi turėtų būti taikomi palūkanų atskaitymo apribojimai, taip pat pripažįstama, kad šie du sektoriai yra išskirtiniai ir jiems reikia labiau pritaikyto požiūrio. Kadangi šioje srityje vykstančiose diskusijose dar nepadaryta galutinių išvadų tarptautiniu ir Sąjungos lygiu, kol kas neįmanoma nustatyti konkrečių taisyklių finansų ir draudimo sektoriuose, ir todėl valstybės narės turėtų galėti jiems netaikyti palūkanų ribojimo taisyklių;
- (10) perkėlimo apmokestinimo paskirtis – užtikrinti, kad kai mokesčių mokėtojas perkelia turtą arba savo rezidavimo vietą mokesčių tikslais iš valstybės mokesčių jurisdikcijos, ta valstybė apmokestintų jos teritorijoje gauto kapitalo prieaugio ekonominę vertę, net jei perkėlimo metu tas prieaugis dar nebuvo realizuotas. Todėl būtina nustatyti atvejus, kuriais mokesčių mokėtojams taikomos perkėlimo apmokestinimo taisyklės ir apmokestinamas nerealiizuotas jų perkėlimo turto kapitalo prieaugis. Taip pat būtų naudinga patikslinti, kad turto, įskaitant grynuosius pinigus, perkėlimas tarp patrunuojančiosios bendrovės ir jos patrunuojamųjų bendrovių nepatenka į numatytos taisyklės dėl perkėlimo apmokestinimo taikymo sritį. Siekiant apskaičiuoti sumas, itin svarbu nustatyti perkėlimo turto rinkos vertę turto perkėlimo metu, remiantis įprastų rinkos sąlygų principu. Siekiant užtikrinti taisyklės suderinamumą su kredito metodo naudojimu, pageidautina suteikti galimybę valstybėms narėms nurodyti, kada prarandama teisė apmokestinti perkeltą turtą. Teisė apmokestinti turėtų būti apibrėžta nacionaliniu lygmeniu. Taip pat būtina suteikti galimybę priimančiajai valstybei užginčyti perkėlimo turto vertę, kurią nustatė valstybė, iš kurios turtas perkeliamas, kai nustatyta vertė neatspindi rinkos vertės. Valstybės narės tuo tikslu galėtų pasinaudoti esamais ginčų sprendimo mechanizmais. Sąjungoje reikia spręsti perkėlimo apmokestinimo taikymo klausimą ir nurodyti sąlygas, kurias reikia įvykdyti, kad būtų laikomasi Sąjungos teisės. Tokiose situacijose mokesčių mokėtojai turėtų turėti teisę arba iš karto sumokėti apskaičiuotą perkėlimo mokestį arba mokesčio sumą mokėti dalimis tam tikrą metų skaičių, galbūt kartu su palūkanomis ir garantija.

Šiuo tikslu valstybės narės galėtų reikalauti, kad atitinkami mokesčių mokėtojai į deklaraciją įtrauktų reikiamą informaciją. Perkėlimo mokestis neturėtų būti taikomas, kai turto perkėlimas yra laikino pobūdžio ir turtas bus grąžintas į perkėlejo valstybę narę, kai perkėlimas atliekamas siekiant įvykdyti prudenčius kapitalo reikalavimus arba likvidumo valdymo tikslu, arba kai jis naudojamas vertybinių popierių finansavimo sandoriuose, arba pateikiamas kaip užstatas;

- (11) mokesčių sistemose numatytos bendros kovos su piktnaudžiavimu taisyklės, skirtos kovoti su žalinga mokesčių praktika, dėl kurios kol kas nenustatytos specialiosios nuostatos. Todėl bendrų kovos su piktnaudžiavimu taisyklių

paskirtis – užpildyti spragas; tai neturėtų daryti poveikio specialiųjų kovos su piktnaudžiavimu taisyklių taikymui. Bendros kovos su piktnaudžiavimu taisyklės Sąjungoje turėtų būti taikomos dariniams, kurie yra apsimestiniai; kitu atveju mokesčių mokėtojas turėtų turėti teisę pasirinkti savo komercinei veiklai mokesčių požiūriu veiksmingiausią struktūrą. Be to, svarbu užtikrinti, kad bendros kovos su piktnaudžiavimu taisyklės būtų vienodai taikomos šalies viduje, Sąjungoje ir trečiųjų valstybių atžvilgiu, kad jų taikymo sritis ir taikymo rezultatai šalies vidaus ir tarpvalstybinėse situacijose nesiskirtų. Valstybėms narėms neturėtų būti užkertamas kelias taikyti sankcijas tais atvejais, kai taikomos bendros kovos su piktnaudžiavimu taisyklės. Vertinant, ar darinys turėtų būti laikomas apsimestiniu, valstybės narės turėtų turėti galimybę atsižvelgti į visas pagrįstas ekonomines priežastis, įskaitant finansinę veiklą;

- (12) taikant kontroliuojamųjų užsienio bendrovių taisykles, mažu tarifu apmokestinamos kontroliuojamos patrunuojamos bendrovės pajamos vėl priskiriamos patrunuojančiajai bendrovei. Tuomet šios patrunuojančiajai bendrovei priskirtos pajamos tampa apmokestinamomis valstybėje, kurioje yra jos rezidavimo vieta mokesčių tikslais. Priklausomai nuo tos valstybės politikos prioritetų, kontroliuojamųjų užsienio bendrovių taisyklės gali būti taikomos visai mažu mokesčių tarifu apmokestinamai patrunuojamai bendrovei, konkrečių kategorijų pajamoms arba tik pajamoms, kurios buvo dirbtiniu būdu perkeltos į patrunojamąją bendrovę. Visų pirma, siekiant užtikrinti, kad kontroliuojamųjų užsienio bendrovių taisyklės būtų proporcingas būdas spręsti BEPS problemas, itin svarbu, kad valstybės narės, kurios savo kontroliuojamųjų užsienio bendrovių taisykles taiko tik pajamoms, dirbtiniu būdu perkeltoms į patrunojamąją bendrovę, tiksliai nustatytų atvejus, kai dauguma sprendimų priėmimo funkcijų, nulėmusių dirbtiniu būdu perkeltas pajamas kontroliuojamos patrunuojamosios bendrovės lygmeniu, yra vykdomos mokesčių mokėtojo valstybėje narėje. Siekiant sumažinti administracinę našta ir reikalavimų laikymosi sąnaudas, taip pat turėtų būti priimtina, kad tos valstybės narės netaikytų tų taisyklių tam tikriems subjektams, kurių pelnas yra mažas arba kurių pelno marža yra nedidelė, nes dėl to kyla mažesnė mokesčių vengimo rizika. Todėl yra būtina, kad kontroliuojamųjų užsienio bendrovių taisyklės būtų taikomos ir pelnui, kurį gauna nuolatinės buveinės, kai tas pelnas neapmokestinamas arba jis yra atleidžiamas nuo mokesčio mokėtojo valstybėje narėje. Vis dėlto, pagal kontroliuojamųjų užsienio bendrovių taisykles nėra būtina apmokestinti pelną tų nuolatinių buveinių, kurioms netaikomas atleidimas nuo mokesčio pagal nacionalines taisykles, kadangi tos nuolatinės buveinės yra traktuojamos taip, lyg būtų kontroliuojamosios užsienio bendrovės. Siekiant užtikrinti aukštesnį apsaugos lygį, valstybės narės galėtų sumažinti kontrolės ribą arba taikyti didesnę ribą lygindamos faktinį sumokėtą pelno mokesčių su pelno mokesčiu, kuris būtų buvęs taikomas mokesčių mokėtojo valstybėje narėje. Perkeldamos kontroliuojamųjų užsienio bendrovių taisykles į savo nacionalinę teisę, valstybės narės galėtų naudoti pakankamai didelę mokesčio tarifo trupmeninę ribą.

Pageidautina apimti situacijas tiek trečiojoje valstybėje, tiek Sąjungoje. Siekiant laikytis pagrindinių laisvių, pajamų kategorijos turėtų būti derinamos su veiklos turinio išimtimi, kuria siekiama apriboti taisyklių poveikį Sąjungoje, jas taikant tik atvejais, kai kontroliuojamosios užsienio bendrovės nevykdo faktinės ekonominės veiklos. Svarbu, kad mokesčių administracijos ir mokesčių mokėtojai bendradarbiautų rinkdami informaciją apie atitinkamus faktus ir aplinkybes, kad būtų nustatyta, ar turi būti taikoma veiklos turinio išimtis. Turėtų būti priimtina, kad valstybės narės, perkeldamos kontroliuojamųjų užsienio bendrovių taisykles į savo nacionalinę teisę, naudotųsi baltaisiais, pilkaisiais ar juodaisiais trečiųjų valstybių sąrašais, kurie yra sudaryti remiantis tam tikrais šioje direktyvoje nustatytais kriterijais ir gali apimti pelno mokesčio tarifo lygį, arba naudotųsi tuo pagrindu sudarytais baltaisiais valstybių narių sąrašais;

- (13) šalių mokesstinės tvarkos neatitikimai yra mokėjimų (finansinių priemonių) arba subjektų teisinio kvalifikavimo skirtumų pasekmė, o tie skirtumai išryškėja sąveikaujant dviejų jurisdikcijų teisinėms sistemoms. Tokių neatitikimų poveikis dažnai yra dvigubas atskaitymas (t. y. atskaitymas abiejose valstybėse) arba pajamų atskaitymas vienoje valstybėje, neįtraukiant į mokesčio bazę kitoje. Siekiant panaikinti pasinaudojimo šalių mokesstinės tvarkos neatitikimais schemų poveikį, būtina nustatyti taisykles, pagal kurias viena iš dviejų neatitinkančių sistemų jurisdikcijų turėtų neleisti vykdyti mokėjimo atskaitymo, dėl kurio susidaro tokia padėtis. Šiame kontekste naudinga patikslinti, kad priemonės, kuriomis siekiama spręsti šalių mokesstinės tvarkos neatitikimų klausimą šioje direktyvoje, yra taikytinos tais neatitikimų atvejais, kuriuos lemia finansinės priemonės arba subjekto teisinio kvalifikavimo skirtumai, ir jomis nesiekama paveikti valstybės narės bendrųjų mokesčių sistemos ypatumų. Nors valstybės narės Verslo apmokestinimo elgesio kodekso grupėje susitarė dėl gairių dėl hibridinių subjektų apmokestinimo tvarkos ir hibridinių nuolatinių buveinių apmokestinimo tvarkos Sąjungoje, taip pat dėl hibridinių subjektų apmokestinimo tvarkos santykiuose su trečiosiomis valstybėmis, tebėra būtina priimti privalomas taisykles. Itin svarbu, kad būtų vykdomas tolesnis darbas, susijęs su valstybių narių ir trečiųjų valstybių mokesstinės tvarkos neatitikimais, taip pat su kitų rūšių mokesstinės tvarkos neatitikimais, pvz., apimančiais nuolatinės buveines.
- (14) būtina patikslinti, kad šioje direktyvoje nustatytų kovos su mokesčių vengimu taisyklių įgyvendinimas turėtų nedaryti poveikio mokesčių mokėtojų prievolei laikytis įprastų rinkos sąlygų principo arba valstybės narės teisei didinti mokesčius išpareigojimus pagal įprastų rinkos sąlygų principą, kai tai taikoma;

- (15) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 45/2001 ⁽¹⁾ 28 straipsnio 2 dalį buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu. Asmens duomenų tvarkymui, atliekamam įgyvendinant šią direktyvą, taikoma teisė į asmens duomenų apsaugą pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnį bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB ⁽²⁾;
- (16) atsižvelgiant į tai, kad pagrindinis šios direktyvos tikslas yra didinti visos vidaus rinkos atsparumą tarpvalstybinio mokesčių vengimo praktikai, valstybės narės negali deramai to pasiekti veikdamos atskirai. Nacionalinės pelno mokesčio sistemos yra skirtingos ir nepriklausomi valstybių narių veiksmai tik padidintų esamą vidaus rinkos susiskaidymą tiesioginio apmokestinimo srityje. Tokiu būdu, sąveikaujant skirtingoms nacionalinėms priemonėms, trūkumai ir iškraipymai išliktų. Rezultatas būtų nepakankamas koordinavimas. Kadangi dėl didelio vidaus rinkos neveiksmingumo pirmiausia kyla tarpvalstybinio pobūdžio problemų, taisomosios priemonės turėtų būti priimamos Sąjungos lygmeniu. Todėl labai svarbu priimti sprendimus, kurie turėtų įtakos visai vidaus rinkai, o tai galima geriau pasiekti Sąjungos lygmeniu. Taigi, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti. Nustatant minimalų vidaus rinkos apsaugos lygį šia direktyva siekiama tik esminio minimalaus lygio koordinavimo Sąjungoje siekiant įgyvendinti jos tikslus;
- (17) Komisija turėtų įvertinti šios direktyvos įgyvendinimą praėjus ketveriems metams po jos įsigaliojimo ir pateikti ataskaitą Tarybai. Valstybės narės turėtų pateikti Komisijai visą informaciją, reikalingą šiam įvertinimui atlikti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Taikymo sritis

Ši direktyva taikoma visiems mokesčių mokėtojams, kuriems taikomas pelno mokestis vienoje ar daugiau valstybių narių, įskaitant subjektų, kurie yra rezidentai mokesčių tikslais trečiojoje valstybėje, nuolatinės buveinės vienoje ar daugiau valstybių narių.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

1. skolinimosi sąnaudos – visų formų skolos palūkanų išlaidos, kitos sąnaudos, ekonomiškai lygiavertės palūkanoms ir išlaidos, susijusios su finansavimo pritraukimu, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje, be kita ko (bet tuo neapsiribojant), mokėjimai pagal paskolas, suteikiančias teisę dalyvauti pelno skirstyme, apskaičiuotos palūkanos, gaunamos už priemones, tokias kaip konvertuojamosios obligacijos ir nulinės atkarpos obligacijos, sumos pagal alternatyvias finansavimo priemones, pavyzdžiui, finansavimą pagal islamo teisę, finansinės nuomos mokėjimų finansinių sąnaudų elementas, į atitinkamo turto balansinę vertę įtrauktos kapitalizuotos palūkanos, arba kapitalizuotų palūkanų

⁽¹⁾ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

⁽²⁾ 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

amortizacija, sumos, apskaičiuotos pagal finansavimo pelną pagal sandorių kainodaros taisykles, kai jos taikytinos, sąlyginių palūkanų sumos pagal išvestines finansines priemones arba apsidraudimo susitarimus, susijusius su subjekto paskolomis, tam tikras su paskolomis ir priemonėmis, susijusiomis su finansavimo pritraukimu, susijęs gautas pelnas arba patirti nuostoliai dėl užsienio valiutos kurso, garantijos už finansavimo susitarimus, administravimo mokesčiai ir panašios sąnaudos, susijusios su lėšų skolinimusi;

2. viršijančios skolinimosi sąnaudos – suma, kuria atskaitomos mokesčių mokėtojo skolinimosi sąnaudos viršija apmokestinamas palūkanų pajamas ir kitas ekonomiškai lygiavertes apmokestinamas pajamas, kurias mokesčių mokėtojas gauna pagal nacionalinę teisę;
3. mokestinis laikotarpis – mokestiniai metai, kalendoriniai metai arba kitas tinkamas laikotarpis mokesčių tikslais;
4. susijusi įmonė yra:
 - a) subjektas, kuriame mokesčių mokėtojas tiesiogiai ar netiesiogiai valdo kapitalo dalį per balsavimo teises ar per jam nuosavybės teise priklausančius 25 % arba daugiau kapitalo, arba turi teisę gauti 25 % arba daugiau to subjekto pelno;
 - b) fizinis asmuo ar subjektas, kuris tiesiogiai ar netiesiogiai valdo mokesčių mokėtojo kapitalo dalį per balsavimo teises ar per jam nuosavybės teise priklausančius 25 % arba daugiau kapitalo, arba turi teisę gauti 25 % arba daugiau mokesčių mokėtojo pelno.

Jei fizinis asmuo arba subjektas tiesiogiai ar netiesiogiai valdo 25 % arba daugiau mokesčių mokėtojo ir vieno arba daugiau subjektų kapitalo, visi atitinkami subjektai, įskaitant mokesčių mokėtoją, taip pat laikomi susijusiomis įmonėmis;

9 straipsnio tikslais ir kai neatitikimas susijęs su hibridiniu subjektu, ši apibrėžtis pakeičiama – 25 % reikalavimas pakeičiamas 50 % reikalavimu.

5. finansų įmonė – bet kuris iš toliau išvardytų subjektų:
 - a) kredito įstaiga arba investicinė įmonė, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/39/EB ⁽¹⁾ 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte, arba alternatyvaus investavimo fondo valdytojas (AIFV), kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/61/ES ⁽²⁾ 4 straipsnio 1 dalies b punkte, arba kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjekto (KIPVPS) valdymo įmonė, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/65/EB ⁽³⁾ 2 straipsnio 1 dalies b punkte;
 - b) draudimo įmonė, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/138/EB ⁽⁴⁾ 13 straipsnio 1 punkte;
 - c) perdraudimo įmonė, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/138/EB 13 straipsnio 4 punkte;
 - d) įstaiga, atsakinga už profesinių pensijų skyrimą, kuriai taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/41/EB ⁽⁵⁾, nebent valstybė narė pasirinko visai arba iš dalies tos direktyvos netaikyti tai įstaigai pagal tos direktyvos 5 straipsnį, arba įstaigos, atsakingos už profesinių pensijų skyrimą, įgaliotinis, kaip nurodyta tos direktyvos 19 straipsnio 1 dalyje;
 - e) pensijų įstaigos, valdančios pensijų sistemas, kurios laikomos socialinės apsaugos sistemomis, kurioms taikomi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 883/2004 ⁽⁶⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 987/2009 ⁽⁷⁾, taip pat bet kuris juridinis asmuo, įsteigtas investavimo į tokias sistemas tikslu;

⁽¹⁾ 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 85/611/EEB, 93/6/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/12/EB bei panaikinanti Tarybos direktyvą 93/22/EEB (OL L 145, 2004 4 30, p. 1).

⁽²⁾ 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/61/ES dėl alternatyvaus investavimo fondų valdytojų, kuria iš dalies keičiami direktyvos 2003/41/EB ir 2009/65/EB bei reglamentai (EB) Nr. 1060/2009 ir (ES) Nr. 1095/2010 (OL L 174, 2011 7 1, p. 1).

⁽³⁾ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/65/EB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo (OL L 302, 2009 11 17, p. 32).

⁽⁴⁾ 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL L 335, 2009 12 17, p. 1).

⁽⁵⁾ 2003 m. birželio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/41/EB dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros (OL L 235, 2003 9 23, p. 10).

⁽⁶⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 166, 2004 4 30, p. 1).

⁽⁷⁾ 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 987/2009, nustatantis Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką (OL L 284, 2009 10 30, p. 1).

- f) alternatyvaus investavimo fondas (AIF), valdomas AIFV, kaip apibrėžta Direktyvos 2011/61/ES 4 straipsnio 1 dalies b punkte, arba AIF, kurio priežiūra vykdoma pagal taikytiną nacionalinę teisę;
 - g) KIPVPS, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/65/EB 1 straipsnio 2 dalyje;
 - h) pagrindinė sandorio šalis, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 648/2012 ⁽¹⁾ 2 straipsnio 1 punkte;
 - i) centrinis vertybinių popierių depozitoriumas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 909/2014 ⁽²⁾ 2 straipsnio 1 dalyje.
6. turto perkėlimas – operacija, dėl kurios valstybė narė praranda teisę apmokestinti perkeltą turtą, nors turtas juridinės arba ekonominės nuosavybės teise toliau priklauso tam pačiam mokesčių mokėtojui;
7. rezidavimo vietos mokesčių tikslais perkėlimas – operacija, dėl kurios mokesčių mokėtojas nustoja būti rezidentu mokesčių tikslais vienoje valstybėje narėje ir įgyja rezidavimo vietą mokesčių tikslais kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje;
8. nuolatinės buveinės vykdomos veiklos perkėlimas – operacija, dėl kurios mokesčių mokėtojas nustoja būti apmokestinamas vienoje valstybėje narėje ir pradamas apmokestinti kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, nors joje netampa rezidentu mokesčių tikslais;
9. šalių mokesstinės tvarkos neatitikimai – mokesčių mokėtojo vienoje valstybėje narėje ir susijusios įmonės kitoje valstybėje narėje tarpusavio padėtis arba valstybėse narėse esančių šalių struktūrinis susitarimas, kai dėl finansinės priemonės arba subjekto teisinio kvalifikavimo skirtumų kyla tokie padariniai:
- a) tas pats mokėjimas, išlaidos arba nuostoliai atskaitomi tiek valstybėje narėje, kurioje yra mokėjimo šaltinis ar patiriamos išlaidos arba nuostoliai, tiek kitoje valstybėje narėje (dvigubas atskaitymas); arba
 - b) mokėjimas atskaitomas valstybėje narėje, kurioje yra mokėjimo šaltinis, atitinkamai neįtraukiant mokesčių tikslais to paties mokėjimo kitoje valstybėje narėje (atskaitymas neįtraukiant).

3 straipsnis

Minimalus apsaugos lygis

Šia direktyva netrukdoma taikyti nacionalines arba susitarimu pagrįstas nuostatas, kuriomis siekiama išsaugoti aukštesnį nacionalinės pelno mokesčio bazės apsaugos lygį.

II SKYRIUS

KOVOS SU MOKESČIŲ VENGIMU PRIEMONĖS

4 straipsnis

Palūkanų ribojimo taisyklė

1. Viršijančios skolinimosi sąnaudos atskaitomos tuo mokesčiniu laikotarpiu, kurį jos buvo patirtos, tik iki 30 % mokesčių mokėtojo pajamų prieš palūkanų mokėjimą, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA).

⁽¹⁾ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklių (OL L 201, 2012 7 27, p. 1).

⁽²⁾ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 909/2014 dėl atsiskaitymo už vertybinius popierius gerinimo Europos Sąjungoje ir centrinių vertybinių popierių depozitoriumų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos 98/26/EB ir 2014/65/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 236/2012 (OL L 257, 2014 8 28, p. 1).

Šio straipsnio tikslais valstybės narės mokesčių mokėtoju taip pat gali laikyti:

- a) subjektą, kuriam leidžiama arba iš kurio reikalaujama taikyti taisykles grupės vardu, kaip apibrėžta nacionalinėje mokesčių teisėje;
- b) subjektą grupėje, kaip apibrėžta nacionalinėje mokesčių teisėje, kuri nekonsoliduoja jos narių rezultatų mokesčių tikslais.

Tokiomis aplinkybėmis viršijančios skolinimosi sąnaudos ir EBITDA gali būti apskaičiuojamos grupės lygiu ir apimti visų jos narių rezultatus.

2. EBITDA apskaičiuojamos prie mokesčių mokėtojo valstybėje narėje pelno mokesčiu apmokestinamų pajamų pridėdant pagal mokesčius pakoreguotas viršijančių skolinimosi sąnaudų sumas, taip pat pagal mokesčius pakoreguotas nusidėvėjimo ir amortizacijos sumas. Neapmokestinamos į mokesčių mokėtojo EBITDA neįtraukiamos.

3. Nukrypstant nuo 1 dalies, mokesčių mokėtojui gali būti suteikta teisė:

- a) atskaityti viršijančias skolinimosi sąnaudas iki 3 000 000 EUR;
- b) atskaityti visas viršijančias skolinimosi sąnaudas, jei mokesčių mokėtojas yra atskiras subjektas.

Taikant 1 dalies antrą pastraipą 3 000 000 EUR suma taikoma visai grupei.

Pirmos pastraipos b punkte atskiras subjektas – mokesčių mokėtojas, finansinės apskaitos tikslais nepriklausantis konsoliduotai įmonių grupei ir neturintis susijusių įmonių ar nuolatinių buveinių.

4. Valstybės narės gali į 1 dalies taikymo sritį neįtraukti viršijančių skolinimosi sąnaudų, patirtų dėl:

- a) paskolų, dėl kurių sutartys buvo sudarytos anksčiau nei 2016 m. birželio 17 d., tačiau tai netaikoma jokiems vėliau padarytiems tokių paskolų pakeitimams;
- b) paskolų, kurios naudojamos ilgalaikiams viešosios infrastruktūros projektams finansuoti, kai projekto vykdytojas, skolinimosi sąnaudas, turtas ir pajamos yra Sąjungoje.

Pirmos pastraipos b punkte terminas ilgalaikis viešosios infrastruktūros projektas – tai projektas, kurio tikslas yra sukurti, modernizuoti, valdyti ir (arba) prižiūrėti didelės apimties turtą, kurį valstybė narė laiko svarbiu bendrajam viešajam interesui.

Kai taikomas pirmos pastraipos b punktas, jokios pajamos, gautos iš ilgalaikio viešosios infrastruktūros projekto, į mokesčių mokėtojo EBITDA neįtraukiamos, o visos neįtrauktos viršijančios skolinimosi sąnaudos neįtraukiamos į grupės viršijančias skolinimosi sąnaudas 5 dalies b punkte nurodytų trečiųjų šalių atžvilgiu.

5. Kai mokesčių mokėtojas yra konsoliduotos grupės narys finansinės apskaitos tikslais, mokesčių mokėtojui gali būti suteikta teisė:

- a) atskaityti visas viršijančias skolinimosi sąnaudas, jei jis gali įrodyti, kad jo nuosavo kapitalo ir viso turto santykis yra lygus atitinkamam grupės santykiui arba už jį didesnis, laikantis šių sąlygų:
 - i) laikoma, kad mokesčio mokėtojo nuosavo kapitalo ir viso turto santykis yra lygus atitinkamam grupės santykiui, jeigu mokesčių mokėtojo nuosavo kapitalo ir viso turto santykis yra iki dviejų procentinių punktų mažesnis; ir
 - ii) visas turtas ir įsipareigojimai vertinami taikant tą patį metodą kaip ir konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose, nurodytose 8 dalyje;

arba

- b) atskaityti viršijančias skolinimosi sąnaudas, kurių suma viršija tą sumą, kurią atskaityti jis turėtų teisę pagal 1 dalį. Ši didesnė viršijančių skolinimosi sąnaudų atskaitymo suma finansinės apskaitos tikslais taikoma konsoliduotai įmonių grupei, kurios narys yra mokesčių mokėtojas, ir ji apskaičiuojama dviem etapais:
- pirma, nustatomas grupės santykis, grupės viršijančias skolinimosi sąnaudas trečiųjų šalių atžvilgiu padalijant iš grupės EBITDA; ir
 - antra, grupės santykis padauginamas iš mokesčių mokėtojo EBITDA, apskaičiuotą pagal 2 dalį.
6. Mokesčių mokėtojo valstybė narė gali numatyti taisykles, skirtas arba:
- neribotą laiką į būsimą mokesčių laikotarpį perkelti viršijančias skolinimosi sąnaudas, kurių negalima atskaityti einamuoju mokesčiniu laikotarpiu pagal 1–5 dalis;
 - neribotą laiką į būsimą mokesčių laikotarpį ir į ankstesnį mokesčių laikotarpį ne daugiau nei trejus metus perkelti viršijančias skolinimosi sąnaudas, kurių negalima atskaityti einamuoju mokesčiniu laikotarpiu pagal 1–5 dalis; arba
 - neribotą laiką į būsimą mokesčių laikotarpį perkelti viršijančias skolinimosi sąnaudas, kurių negalima atskaityti einamuoju mokesčiniu laikotarpiu pagal 1–5 dalis, ir į būsimą mokesčių laikotarpį ne daugiau nei penkerius metus perkelti nepanaudotą palūkanų pajėgumą, kurio negalima atskaityti dabartiniu mokesčiniu laikotarpiu pagal 1–5 dalis.
7. Valstybės narės gali į 1–6 dalių taikymo sritį neįtraukti finansų įmonių, įskaitant tuos atvejus, kai tokios finansų įmonės finansinės apskaitos tikslais priklauso konsoliduotai įmonių grupei.
8. Šio straipsnio taikymo tikslais konsoliduotą įmonių grupę finansinės apskaitos tikslais sudaro visi subjektai, kurie yra visiškai įtraukti į konsoliduotą finansines ataskaitas, parengtas pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus arba valstybės narės nacionalinę finansinės atskaitomybės sistemą. Mokesčių mokėtojai gali būti suteikta teisė naudoti konsoliduotą finansines ataskaitas, parengtas pagal kitus apskaitos standartus.

5 straipsnis

Perkėlimo apmokestinimas

1. Mokesčių mokėtojas apmokestinamas mokesčiu, kurio dydis apskaičiuojamas pagal perkėlimo turto rinkos vertę turto perkėlimo metu, atėmus jo vertę mokesčių tikslais, esant kuriai nors iš šių aplinkybių:
- mokesčių mokėtojas perkelia turtą iš savo pagrindinės buveinės į savo nuolatinę buveinę kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, jei pagrindinės buveinės valstybė narė dėl perkėlimo netenka teisės apmokestinti perkėlimo turto;
 - mokesčių mokėtojas perkelia turtą iš savo nuolatinės buveinės vienoje valstybėje narėje į savo pagrindinę buveinę arba kitą nuolatinę buveinę kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, jei nuolatinės buveinės valstybė narė dėl perkėlimo netenka teisės apmokestinti perkėlimo turto;
 - mokesčių mokėtojas perkelia savo rezidavimo vietą mokesčių tikslais į kitą valstybę narę arba į trečiąją valstybę, išskyrus turtą, kuris lieka faktiškai susijęs su nuolatinė buveine pirmojoje valstybėje narėje;
 - mokesčių mokėtojas perkelia savo nuolatinės buveinės vykdomą veiklą iš vienos valstybės narės į kitą valstybę narę arba trečiąją valstybę, jei nuolatinės buveinės valstybė narė dėl perkėlimo netenka teisės apmokestinti perkėlimo turto.
2. Mokesčių mokėtojai suteikiama teisė 1 dalyje nurodyto perkėlimo mokesčio mokėjimą išdėstyti per penkerius metus, sumokant jį dalimis bet kuriomis iš šių aplinkybių:
- mokesčių mokėtojas perkelia turtą iš savo pagrindinės buveinės į savo nuolatinę buveinę kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, kuri yra Europos ekonominės erdvės susitarimo (EEE susitarimo) šalis;

- b) mokesčių mokėtojas perkelia turtą iš savo nuolatinės buveinės vienoje valstybėje narėje į savo pagrindinę buveinę arba kitą nuolatinę buveinę kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, kuri yra EEE susitarimo šalis;
- c) mokesčių mokėtojas perkelia savo rezidavimo vietą mokesčių tikslais į kitą valstybę narę arba trečiąją valstybę, kuri yra EEE susitarimo šalis;
- d) mokesčių mokėtojas perkelia savo nuolatinės buveinės vykdomą veiklą į kitą valstybę narę arba trečiąją valstybę, kuri yra EEE susitarimo šalis.

Ši dalis taikoma trečiosioms valstybėms, kurios yra EEE susitarimo šalys, jeigu jos yra sudariusios susitarimą su mokesčių mokėtojo valstybe nare arba su Sąjunga dėl savitarpio pagalbos išieškant mokesčius, kuri yra lygiavertė Tarybos direktyvoje 2010/24/ES ⁽¹⁾ numatyta savitarpio pagalba.

3. Jei mokesčių mokėtojas išdėsto mokėjimą pagal 2 dalį, jam gali būti skaičiuojamos palūkanos pagal mokesčių mokėtojo arba nuolatinės buveinės, priklausomai nuo atvejo, valstybės narės teisės aktus.

Jei egzistuoja akivaizdi ir faktinė rizika, kad mokesčiai nebus sumokėti, kaip sąlyga, kad mokėjimas būtų išdėstytas pagal 2 dalį, mokesčių mokėtojo taip pat gali būti paprašyta pateikti garantiją.

Antra pastraipa netaikoma, kai mokesčių mokėtojo arba nuolatinės buveinės valstybės narės teisės aktuose numatyta galimybė susigrąžinti mokesčių skolą per kitą mokesčių mokėtoją, kuris priklauso tai pačiai grupei ir yra tos valstybės narės rezidentas mokesčių tikslais.

4. Kai taikoma 2 dalis, mokėjimo išdėstymas nedelsiant nutraukiamas ir mokesčių skola tampa mokėtina tokiais atvejais:

- a) perkeltas turtas arba mokesčių mokėtojo nuolatinės buveinės vykdoma veikla yra perduodami arba kitaip perleidžiami;
- b) perkeltas turtas vėliau perkeliamas į trečiąją valstybę;
- c) mokesčių mokėtojo rezidavimo vieta mokesčių tikslais arba jo nuolatinės buveinės vykdoma veikla vėliau perkeliama į trečiąją valstybę;
- d) mokesčių mokėtojas bankrutuoja arba yra likviduojamas;
- e) mokesčių mokėtojas nevykdo savo prievolių, susijusių su daliniais mokėjimais, ir neištaiso padėties per pagrįstą laikotarpį, kuris neviršija 12 mėnesių.

b ir c punktai netaikomi trečiosioms valstybėms, kurios yra EEE susitarimo šalys, jeigu jos yra sudariusios susitarimą su mokesčių mokėtojo valstybe nare arba su Sąjunga dėl savitarpio pagalbos išieškant mokesčius, kuri yra lygiavertė Direktyvoje 2010/24/ES numatyta savitarpio pagalba.

5. Kai turtas, rezidavimo vieta mokesčių tikslais arba nuolatinės buveinės vykdoma veikla perkeliama į kitą valstybę narę, ta valstybė narė pripažįsta vertę, kurią mokesčių mokėtojo arba nuolatinės buveinės valstybė narė nustatė kaip pradinę turto vertę mokesčių tikslais, išskyrus atvejus, kai ta vertė neatitinka rinkos vertės.

6. 1–5 dalių tikslais rinkos vertė yra suma, už kurią turtas gali būti iškeistas arba už kurią gali būti įvykdyti nesusijusių pirkėjų ir pardavėjų abipusiai išpareigojimai pagal tiesioginį sandorį.

7. Jei numatyta turtą grąžinti į perkėlėjo valstybę narę per 12 mėnesių laikotarpį, šis straipsnis netaikomas turto perkėlimams, susijusiems su vertybinių popierių finansavimu, turtui, kuris pateikiamas kaip užstatas, arba kai turto perkėlimas vykdomas siekiant įvykdyti prudencinius kapitalo reikalavimus, arba likvidumo valdymo tikslu.

⁽¹⁾ 2010 m. kovo 16 d. Tarybos direktyva 2010/24/ES dėl savitarpio pagalbos vykdant reikalavimus, susijusius su mokesčiais, muitais ir kitomis priemonėmis (OL L 84, 2010 3 31, p. 1).

6 straipsnis

Bendroji kovos su piktnaudžiavimu taisyklė

1. Apskaičiuodama pelno mokestį, valstybė narė neatsižvelgia į darinį ar kelis darinius, kurių sukūrimo pagrindinis tikslas arba vienas iš pagrindinių tikslų buvo gauti mokestinės naudos, kuri prieštarauja taikytinos mokesčių teisės esmei ar tikslui, ir todėl jie yra apsimestiniai, atsižvelgus į visus susijusius faktus ir aplinkybes. Darinys gali apimti daugiau nei vieną etapą ar dalį.
2. 1 dalies tikslais darinys arba keli dariniai laikomi apsimestiniais, jeigu jie nebuvo sukurti dėl svarių komercinių priežasčių, atspindinčių ekonominę realybę.
3. Kai į darinius arba jų grupę neatsižvelgiama pagal 1 dalį, mokestinis išpareigojimas apskaičiuojamas laikantis nacionalinės teisės.

7 straipsnis

Kontroliuojamosios užsienio bendrovės taisyklė

1. Mokesčių mokėtojo valstybė narė subjektą arba nuolatinę buveinę, kurių pelnas neapmokestinamas arba kuris yra atleidžiamas nuo mokesčio toje valstybėje narėje, laiko kontroliuojamąja užsienio bendrove, jei tenkinamos šios sąlygos:
 - a) subjekto atveju – pats mokesčių mokėtojas arba kartu su savo susijusiomis įmonėmis tiesiogiai ar netiesiogiai valdo dalį, suteikiančią daugiau nei 50 % balsavimo teisių, arba jam tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso daugiau nei 50 % kapitalo, arba turi teisę gauti daugiau nei 50 % to subjekto pelno; ir
 - b) faktinis pelno mokestis, kurį nuo pelno sumokėjo subjektas arba nuolatinė buveinė, yra mažesnis nei pelno mokesčio, kuris būtų buvęs taikomas subjektui arba nuolatinei buveinei pagal taikytiną mokesčių mokėtojo valstybės narės pelno mokesčio sistemą, ir faktinio pelno mokesčio, kurį nuo pelno sumokėjo subjektas arba nuolatinė buveinė, skirtumas.

Taikant pirmos pastraipos b punktą nėra atsižvelgiama į kontroliuojamosios užsienio bendrovės nuolatinę buveinę, kuri neapmokestinama arba kuri yra atleidžiama nuo mokesčio kontroliuojamosios užsienio bendrovės jurisdikcijoje. Be to, pelno mokestis, kuris būtų buvęs taikomas mokesčių mokėtojo valstybėje narėje, yra toks, koks apskaičiuotas pagal mokesčių mokėtojo valstybės narės taisykles.

2. Kai subjektas arba nuolatinė buveinė laikomi kontroliuojamąja užsienio bendrove pagal 1 dalį, mokesčių mokėtojo valstybė narė į mokesčio bazę įtraukia:
 - a) subjekto nepaskirstytas pajamas arba nuolatinės buveinės pajamas, gautas iš šių kategorijų:
 - i) palūkanų arba kitų iš finansinio turto gautų pajamų;
 - ii) autorinių atlyginimų arba bet kurių kitų pajamų iš intelektualinės nuosavybės;
 - iii) dividendų ir pajamų perleidus akcijas;
 - iv) pajamų iš finansinės nuomos;
 - v) pajamų iš draudimo, bankinės ir kitos finansinės veiklos;
 - vi) pajamų iš sąskaitas faktūras išrašančių bendrovių, kurios gauna su pardavimu ir paslaugomis susijusių pajamų iš prekių ir paslaugų, įsigytų iš susijusių įmonių ir joms parduotų, ir kurios nekuria pridėtinės ekonominės vertės arba kuria nedidelę pridėtinę ekonominę vertę;

Šis punktas netaikomas, kai kontroliuojamoji užsienio bendrovė vykdo faktinę ekonominę veiklą, pasitelkdama darbuotojus ir naudodama įrangą, turtą ir patalpas, ir tą įrodo atitinkami faktai bei aplinkybės.

Kai kontroliuojamoji užsienio bendrovė yra įsikūrusi trečiojoje valstybėje, kuri nėra EEE susitarimo šalis, arba joje yra tos bendrovės rezidavimo vieta, valstybės narės gali nuspręsti netaikyti pirmiau esančios pastraipos.

arba

- b) subjekto arba nuolatinės buveinės nepaskirstytas pajamas, gautas iš apsimestinių darinių, kurių sukūrimo esminis tikslas – gauti mokestinės naudos.

Šio punkto tikslais darinys arba jų grupė laikomi apsimestiniais, jei tas subjektas arba nuolatinė buveinė neturėtų turto arba nebūtų prisiėmę rizikos, iš kurių gaunamos visos jų pajamos arba jų dalis, jeigu jie nebūtų kontroliuojami bendrovės, kurioje vykdomos su tuo turtu ir rizika susijusios vadovaujančių asmenų funkcijos, kurios atlieka svarbų vaidmenį generuojant kontroliuojamosios bendrovės pajamas.

3. Kai pagal valstybės narės taisykles mokesčių mokėtojo mokesčių bazė apskaičiuojama pagal 2 dalies a punktą, valstybė narė gali pasirinkti subjekto arba nuolatinės buveinės nelaikyti kontroliuojamąja užsienio bendrove pagal 1 dalį, jei viena trečioji ar mažesnė subjekto arba nuolatinės buveinės pajamų dalis priskiriama 2 dalies a punkte nurodytoms kategorijoms.

Kai pagal valstybės narės taisykles mokesčių mokėtojo mokesčių bazė apskaičiuojama pagal 2 dalies a punktą, valstybė narė gali pasirinkti finansų įmonių nelaikyti kontroliuojamomis užsienio bendrovėmis, jei viena trečioji ar mažesnė subjekto pajamų, priskiriamų 2 dalies a punkte nurodytoms kategorijoms, dalis gaunama iš sandorių su mokesčių mokėtoju arba jo susijusiomis įmonėmis.

4. Valstybės narės gali į 2 dalies b punkto taikymo sritį neįtraukti subjekto arba nuolatinės buveinės:

- a) kurių apskaitinis pelnas yra ne didesnis nei 750 000 EUR ir kurių ne iš prekybos gautos pajamos yra ne didesnės nei 75 000 EUR; arba
- b) kurių apskaitinis pelnas sudaro ne daugiau nei 10 % jų veiklos sąnaudų mokestiniu laikotarpiu.

Pirmos pastraipos b punkto tikslais į veiklos sąnaudas gali būti neįtrauktos prekių, parduotų ne toje šalyje, kurioje subjektas yra rezidentas arba kurioje yra nuolatinė buveinė mokesčių tikslais, sąnaudos, ir mokėjimai susijusioms įmonėms.

8 straipsnis

Kontroliuojamosios užsienio bendrovės pajamų apskaičiavimas

1. Kai taikomas 7 straipsnio 2 dalies a punktas, pajamos, įtrauktinos į mokesčių mokėtojo mokesčio bazę, apskaičiuojamos laikantis valstybės narės, kurioje mokesčių mokėtojas yra rezidentas mokesčių tikslais arba joje yra įsikūręs, pelno mokesčio įstatyme numatytų taisyklių. Subjekto arba nuolatinės buveinės nuostoliai į mokesčio bazę neįtraukiami, bet pagal nacionalinę teisę gali būti perkelti į būsimą mokestinį laikotarpį ir į juos atsižvelgiama vėlesniais mokestiniais laikotarpiais.

2. Kai taikomas 7 straipsnio 2 dalies b punktas, pajamos, įtrauktinos į mokesčių mokėtojo mokesčio bazę, apsiriboja sumomis, kurios gaunamos iš turto ir rizikos, susijusių su kontroliuojančiosios bendrovės vykdomomis vadovaujančių asmenų funkcijomis. Kontroliuojamosios užsienio bendrovės pajamų priskyrimas apskaičiuojamas laikantis įprastų rinkos sąlygų principo.

3. Į mokesčio bazę įtrauktinos pajamos apskaičiuojamos proporcingai mokesčių mokėtojo turimai subjekto daliai, kaip apibrėžta 7 straipsnio 1 dalies a punkte.

4. Pajamos įtraukiamos į tą mokesčių mokėtojo mokestinį laikotarpį, kurį baigiasi subjekto mokestiniai metai.

5. Kai subjektas paskirsto pelną mokesčių mokėtoji ir tas paskirstytas pelnas įtraukiamas į mokesčių mokėtojo apmokestinamąsias pajamas, apskaičiuojant už paskirstytą pelną mokėtino mokesčio sumą, pajamų sumos, anksčiau įtrauktos į mokesčio bazę pagal 7 straipsnį, atskaitomos iš mokesčių bazės siekiant užtikrinti, kad nebūtų dvigubo apmokestinimo.
6. Kai mokesčių mokėtojas perleidžia savo turimą subjekto dalį arba nuolatinės buveinės vykdomą veiklą, ir bet kuri iš perleidimo gautų pajamų dalis anksčiau buvo įtraukta į mokesčio bazę pagal 7 straipsnį, apskaičiuojant už šias pajamas mokėtino mokesčio sumą ta suma atskaitoma iš mokesčių bazės siekiant užtikrinti, kad nebūtų dvigubo apmokestinimo.
7. Mokesčių mokėtojo valstybė narė leidžia atlikti mokesčių, kuriuos sumokėjo subjektas arba nuolatinė buveinė, atskaitymą iš mokesčių mokėtojo mokestinio įsipareigojimo jo rezidavimo mokesčių tikslais arba buvimo vietos valstybėje. Atskaitymas apskaičiuojamas pagal nacionalinę teisę.

9 straipsnis

Šalių mokestinės tvarkos neatitikimai

1. Tais atvejais, kai dėl šalių mokestinės tvarkos neatitikimų sudaromos sąlygos dvigubam atskaitymui, atskaitymas atliekamas tik valstybėje narėje, kurioje yra mokėjimo šaltinis.
2. Tais atvejais, kai dėl šalių mokestinės tvarkos neatitikimų sudaromos sąlygos atskaitymui neįtraukiant, mokėtojo valstybė narė atsisako atlikti tokio mokėjimo atskaitymą.

III SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10 straipsnis

Peržiūra

1. Komisija įvertina šios direktyvos įgyvendinimą, visų pirma 4 straipsnio poveikį, ne vėliau kaip 2020 m. rugpjūčio 9 d. [ketveri metai po šios direktyvos įsigaliojimo] ir pateikia ataskaitą Tarybai. Prireikus prie Komisijos ataskaitos pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.
2. Valstybės narės pateikia Komisijai visą informaciją, reikalingą šios direktyvos įgyvendinimui įvertinti.
3. 11 straipsnio 6 dalyje nurodytos valstybės narės anksčiau nei 2017 m. liepos 1 d. pateikia Komisijai visą informaciją, būtiną norint įvertinti nacionalinių tikslinių taisyklių, kuriomis siekiama užkirsti kelią mokesčių BEPS rizikai, veiksmingumą.

11 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 31 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Tas nuostatas jos taiko nuo 2019 m. sausio 1 d.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3. Kai direktyvoje minimos pinigų sumos eurais (EUR), valstybės narės, kurių valiuta nėra euro, gali nuspręsti apskaičiuoti atitinkamą vertę nacionaline valiuta 2016 m. liepos 12 d.

4. Nukrypstant nuo 5 straipsnio 2 dalies Estija gali, kol ji neapmokestina nepaskirstytųjų pajamų, turto pinigine ar nepinigine forma, įskaitant grynuosius pinigus, perkėlimą iš nuolatinės buveinės Estijoje į pagrindinę buveinę arba kitą nuolatinę buveinę kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, kuri yra EEE susitarimo šalis, laikyti pelno paskirstymu ir taikyti pajamų mokestį, nesuteikiant teisės mokesčių mokėtojams atidėti tokio mokesčio mokėjimą.

5. Nukrypstant nuo 1 dalies valstybės narės ne vėliau kaip 2019 m. gruodžio 31 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi 5 straipsnio. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Tas nuostatas jos taiko nuo 2020 m. sausio 1 d.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

6. Nukrypstant nuo 4 straipsnio, valstybės narės, 2016 m. rugpjūčio 8 d. turinčios nacionalines tikslines taisykles, skirtas užkirsti kelią BEPS rizikai, kurios yra tokios pat veiksmingos kaip šioje direktyvoje nustatyta palūkanų ribojimo taisyklė, gali taikyti šias tikslines taisykles iki tol, kol baigsis pirmieji ištisi fiskaliniai metai po EBPO narių tarpusavio susitarimo dėl minimalaus standarto, susijusio su kovos su BEPS 4 veiksmu, paskelbimo oficialioje interneto svetainėje dienos, tačiau ne ilgiau kaip iki 2024 m. sausio 1 d.

12 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

13 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2016 m. liepos 12 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

P. KAŽIMÍR